

ОБЛАСНІ УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

- **Пенсійний фонд України** - вул. Бастіонна, 9. Тел. 284-89-33, 284-73-37, 284-52-01
- **Головне управління в Київській області** – вул. Ярославська, 40. Тел. 425-86-00
- **Вінницьке** – м. Вінниця 21100 (індекс), вул. Хмельницьке шосе, 7, тел. (0432) 320600; 399295
- **Волинське** – м. Луцьк 47026, вул. Кравчука, 22 В, тел. (03322) 78350; 78363
- **Дніпропетровське** – м. Дніпропетровськ 49123, вул. Набережна перемоги, 26, тел. (0562) 317511; 682037
- **Донецьке** – м. Донецьк 83037, вул. Університетська, 91, тел. (0622) 570094; 577397
- **Житомирське** – м. Житомир 10003, вул. Ольжича, 7, тел. (0412) 200288, 203431; 372252
- **Закарпатське** – м. Ужгород 88008, пл. Народна, 4, тел. (03122) 36322; 17422
- **Запорізьке** – м. Запоріжжя 69107, пр-т Леніна, 164, тел. (0612) 395171, 390255; 132361
- **Івано-Франківське** – м. Івано-Франківськ 76018, вул. Січових стрільців, 15, тел. (0342) 537981, 537990; 539011,
- **Кіровоградське** – м. Кіровоград 25006, вул. Калініна, 32, тел. (0522) 243675; 249990
- **Луганське** – м. Луганськ 91000, вул. Героїв Великої Вітчизняної Війни, 9, тел. (0642) 580469, 525202; 580592
- **Львівське** – м. Львів 79046, вул. Митрополита Андрія, 10, тел. (0322) 979362, 979364; 722900, 741259
- **Миколаївське** – м. Миколаїв 54010, вул. Морехідна, 1, тел. (0512) 344101; 341061
- **Одеське** – м. Одеса 65107, вул. Канатна, 83, тел. (0482) 7282990, 7283653; громад. приймальня – 7282993
- **Полтавське** – м. Полтава 36029, вул. Жовтнева, 66, тел. (05322) 21708; 184898
- **Рівненське** – м. Рівне вул. Короленка, 7 А, тел. (0362) 261813, 269648; 261463
- **Сумське** – м. Суми 40030, вул. Пушкіна, 1, тел. (0542) 218260, 218261; 218267
- **Тернопільське** – м. Тернопіль 46021, вул. Грушевського, 8 тел. (0352) 430344, 522053; 235433
- **Харківське** – м. Харків 61022, м-н. Незалежності, 5 БудДержпром, під'їзд 3, поверх 2, тел. (0572) 478161, 408296; 408398

- **Херсонське** – м. Херсон 73000, пр-т Ушакова, 47, тел. (0552) 223074; 248185
- **Хмельницьке** – м. Хмельницький 29013, вул. Театральна, 12, тел. (0382) 794774; 795728
- **Черкаське** – м. Черкаси 18000, вул. Смілянська, 23, тел. (0472) 477071, 450423; 450422
- **Чернівецьке** – м. Чернівці 58029, вул. Алма-Атинська, 9, тел. (0372) 515900, 516920; 544834
- **Чернігівське** – м. Чернігів 14005, вул. П'ятницька, 83 А, тел. (0462) 174808; 174711
- **Кримське Республіканське управління ПФУ** – м. Сімферополь 95000, вул. К. Лібкнехта, 3, тел. (0652) 256447; 259381

ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **Конституція України.** Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року
- **Кодекс законів про працю України.** Затверджено Законом від 10 грудня 1971 р. № 322-УІП
- **Про пенсійне забезпечення.** Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1788-XII
- **Про пенсії за особливі заслуги перед Україною.** Закон України від 1 червня 2000 року № 1767-ІП
- **Про зайнятість населення.** Закон України від 1 березня 1991 р. № 803-XII
- **Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.** Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-ІУ
- **Про недержавне пенсійне забезпечення.** Закон України від 9 липня 2003 р. № 1057-ГУ
- **Про заходи щодо впровадження персоналізованого обліку відомостей у системі обов'язкового державного пенсійного страхування.** Указ Президента України від 4 травня 1998 року № 401/98

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН: ПИТАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ДОКУМЕНТАЦІЙОГО ОФОРМЛЕННЯ ПЕНСІЙ

Ця брошура стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку (United States Agency for International Development (USAID)). Погляди автора, викладені в даній публікації, не обов'язково відображають позицію USAID, чи Уряду Сполучених Штатів Америки, чи Американської асоціації юристів

ПРАВО НА ПЕНСІЮ

З 6 січня 2006 р. в Україні діє Порядок подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсії відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", затвердженого постановою Правління ПФУ від 25.11.05 р. № 22-1. Відповідно до цього Закону, громадяни України мають право на державне пенсійне забезпечення за віком; по інвалідності; в разі втрати годувальника; за вислугу років. Призначення пенсії і оформлення документів для їх виплати здійснюється органами Пенсійного фонду України. Звернення за призначенням пенсії може здійснюватися у будь-який час після виникнення права на пенсію. Заява про призначення пенсії працюючим подається за місцем роботи, а непрацюючим — до органів Пенсійного фонду України за місцем проживання заявника.

Документи про призначення пенсій розглядаються органом, що призначає пенсії, не пізніше 10 днів з дня їх надходження. Повідомлення про відмову в призначенні пенсії відповідний орган видає надсилає заявникові не пізніше 5 днів після винесення такого рішення. У разі, якщо до заяви про призначення або відновлення пенсії додані не всі необхідні документи, орган, що призначає пенсію, повинен письмово повідомити заявника про те, які документи необхідно подати додатково.

В ЯКОМУ ВИГЛЯДІ ПОДАВАТИ ДОКУМЕНТИ

Документи, необхідні для призначення пенсії, можуть бути подані як в оригіналах, так і копіях, засвідчених у нотаріальному порядку або адміністрацією підприємства, установи, організації, що подає документи заявника для призначення пенсії, чи органом, що призначає пенсію. Документи про стаж, вік та заробітну плату подаються тільки в оригіналах. У разі, якщо підтвердженням страхового стажу є трудова книжка, подається копія з неї, засвідчена адміністрацією підприємства, установи, організації за місцем останньої роботи або органом, що призначає пенсію.

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ

До заяви про призначення пенсії, додаються такі документи (відповідно до типу пенсії):

- 1) Свідоцтво про народження або паспорт особи, якій призначається пенсія.
- 2) Довідка податкової адміністрації про присвоєння ідентифікаційного номера заявнику або документ про його відсутність.
- 3) Документи про стаж, що визначені Порядком підтвердження наявного трудового стажу. За період роботи, починаючи з 01.01.2004, відділ персоніфікованого обліку органу, що призначає пенсію, повинен додати довідку із його бази даних. За період роботи до 01.01.91 на Крайній Півночі чи в місцевостях, прирівняних до районів Крайньої Півночі колишнього Союзу РСР, а також на острові Шпіцберген надаються договори або інші документи, що підтверджують право працівника на пільги. Період здійснення фізичною особою підприємницької діяльності з 01.07.2000 підтверджується даними відділу персоніфікованого обліку Пенсійного фонду. У разі відсутності таких даних надається відповідна довідка органів податкової адміністрації.
- 4) Довідка про заробітну плату особи за період страхового стажу. Починаючи з 01.07.2000 індивідуальні відомості про застраховану особу надаються відділом персоніфікованого обліку.
- 5) Документи, що підтверджують виконання роботи, яка дає право на призначення пенсії за вислугу років.
- 6) Документи про місце проживання (реєстрації) особи.
- 7) Документи про перебування на утриманні заявника непрацездатних членів сім'ї.
- 8) Документи, які засвідчують особливий статус особи:
  - посвідчення учасника бойових дій та довідка військового комісаріату про період участі у бойових діях;
  - документи про визнання заявника ветераном війни;

- документи про визнання особи такою, що має особливі заслуги перед Батьківщиною;
  - документи про визнання заявника реабілітованим;
  - документи про надання статусу особи, яка проживає, працює (навчається) у гірському населеному пункті України;
  - документи про нагородження знаком "Почесний донор України", "Почесний донор СРСР";
  - довідка медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) про визнання особи інвалідом унаслідок захворювання, поранення, контузії, каліцтва, одержаних при виконанні обов'язків військової служби;
  - висновок МСЕК щодо причинного зв'язку смерті особи з виконанням обов'язків військової служби та документ, одержаний від військової частини або районного військового комісаріату;
  - довідка МСЕК про визнання особи інвалідом по зору I групи – сліпим;
  - документи закладу охорони здоров'я про наявність відповідного захворювання: гіпофізарного нанізму, диспропорційні карлики;
  - посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та довідка про період участі в ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, посвідчення потерпілого від Чорнобильської катастрофи;
  - документи про народження дитини та виховання її до восьмирічного (чотирнадцятирічного) віку чи про визнання дитини заявника інвалідом з дитинства або дитиною — інвалідом;
  - клопотання (направлення) про достроковий вихід на пенсію.
- 9) Довідка про склад сім'ї померлого годувальника та копії документів, що засвідчують родинні стосунки члена сім'ї з померлим годувальником та документ про перебування членів сім'ї (крім дітей) на повному утриманні померлого годувальника.
  - 10) Свідоцтво органу реєстрації актів громадянського стану про смерть годувальника або рішення суду про визнання його безвісно відсутнім.
  - 11) Документи про виникнення обставин, що впливають на розмір пенсії (наприклад, зміни кількості членів сім'ї, які перебували на утриманні пенсіонера).